

Вяра

14.06 по светския, †01 юни по църковния календар - Св. мъченик Юстин Философ. Св. мъченик Юстин и дружината му. Св. преподобни Дионисий Нови, игумен Глушицки. Св. преподобни Агапит Печерски

Житие и страдание на светия мъченик Иустин Философ (166)

Светият Христов мъченик Иустин Философ се родил в Палестинска Сирия, в пределите на Самария, в града, наречен първоначално Сихем, а впоследствие Неаполис Флавия. Баща му, Приск, бил знатен езичник; както и самият Иустин, докато не се просветил от светлината на светата вяра. Въодушевен от любов към истината, той от ранна възраст проявявал усърдие към книжното учение и, благодарение на острия си ум, преуспявал в науките, изучавани в гръцките езически училища. Като усвоил изкуството на красноречието, той почувствал влечение към философията и първоначално станал ученик на един философ стоик, за да узнае в какво се състои

учението на стоиците. Иустин горял от желание да получи понятие за Бога, но след като прекарал известно време при стоическия философ, той не узнал нищо, тъй като стоикът не познавал Бога и не смятал това за необходимо. Тогава Иустин оставил този учител и отишъл при друг философ, от така наречените перипатетици, смятащ се за мъдрец. Едва минали няколко дни, и този философ започнал да се уговаря с Иустин за заплащане, не желаейки да го учи даром.

Виждайки сребролюбието на своя учител, Иустин почувствал презрение към него, като към користолюбец, и решил, че този учител е недостоеен даже да се нарече философ, тъй като не познава презрението към светското богатство. Отхвърлил по посочените причини стоиците и перипатетиците, Иустин, подтикван от неудовлетворен стремеж към истинската философия, водеща до познаване на Бога, искал да избере за свой учител един известен философ питагореец. Той решил, че Иустин трябва преди всичко да изучи астрономията, геометрията, аритметиката, музиката и някои други науки, като необходими - по негово мнение - в земния живот. Но Иустин разсъдил, че за изучаването на тези науки ще трябва да отдели много време, а за душата му няма да има никаква полза от тях; като не чул и от този учител нищо, което да удовлетвори желанието на сърцето му, все повече разпалващо се от божествена любов, Иустин оставил и него. След това се обърнал към един от платониците, чието учение по това време се ползвало с голяма слава и уважение; философът платоник обещал да му даде познание за невеществените предмети по подобие на веществените, висши знания по подобие на низшите и познание за Бога чрез познаване на идеите, защото предполагаемият край на това платоническо учение бил преходът от познаването на идеите към познаването на Бога. Блаженият Иустин с желание се насочил по този път, надявайки се да постигне предмета на своите стремежи -

божествената мъдрост, даваща знание за Бога и изпълваща с Неговата благодат. Той прекарал доста време при учителя платоник, скоро изучил догматите и уставите на Платон и достигнал съвършенство и слава като елински философ. Но по този път Иустин още не можел да стигне до истинното християнско богопознание, защото гръцките философи, почитайки нетленния Бог в тленните образи на хора, птици, четириноги и влечуги, не Го прославяли по достойнство. Все пак Иустин имал някакво утешение, упражнявайки се в богомислие и поучавайки се в богопознание, доколкото бил в състояние да постигне с ума си, все още непросветен от истинното учение.

Веднъж, разхождайки се извън града, на едно уединено място близо до морето, и обсъждайки в ума си различните философски учения, Иустин видял един непознат почтен старец с побелели коси. Когато го загледал внимателно, старецът му казал:

- Познаваш ли ме, та така ме гледаш?

- Не те познавам - отговорил Иустин, - но се удивлявам да те видя на това отдалечено място, където не очаквах да видя никого.

- Роднините ми - казал старецът - отидоха нататък; очаквам ги да се върнат и излязох да ги посрещна, за да ги видя отдалече. А ти какво правиш тук?

Иустин отговорил:

- Обичам да се разхождам сам, за да мога свободно да размишлявам за философията.

- Каква полза придобиваш от философията? - попитал старецът.

Иустин отговорил:

- Има ли нещо по-полезно от философията? Тя е просветителка на ума, водителка и наставница на всяко разсъждение, ръководителка на живота; който я познава, като в огледало вижда невежеството и заблужденията на другите; без философското учение и правилното използване на разума не може да съществува премъдрост. Всеки човек трябва да изучава философията, за да знае кое принася полза и кое не, към какво трябва да се придържа и какво да отхвърля.

- Но философията носи ли щастие на човека? - попитал старецът.

Иустин отговорил:

- Да, разбира се.

- Кажете ми какво е философия и в какво се състои щастието от нея?

- Философията - отговорил Иустин - е разбиране на всичко съществуващо и познание на истината; в притежаването на това разбиране и тази премъдрост се състои и щастието от философията.

Старецът попитал:

- Ако истината се познава с помощта на правилното философско разбиране, то какво ще кажеш за Бога?

Иустин отговорил:

- Същество, Което никога не се изменя, но винаги пребивава в едно и също състояние, първопричина на всяко битие, ето какво мисля за Бога.

Този отговор допаднал на стареца и той продължил с въпросите си:

- Има ли един общ разум във всичко съществуващо? Нали за вещи в някакво изкуство казват, че той разбира това изкуство: независимо дали то е земемерие, мореплаване или лечителство; не е ли същото и по отношение на другите неща, божествени и човешки? Кажете ми още: има ли такъв разум, от който произлиза познанието както на божествените, така и на човешките неща?

- Действително има - отговорил Иустин.

- Едно и също ли е: да познаваш Бога, или да разбираш музиката, аритметиката, астрономията или нещо друго подобно?

- Съвсем не; едно е да познаваш Бога, а друго - да знаеш някакво изкуство.

- Добре отговори - казал старецът, - някои знания се получават от нас чрез слуха и учението или чрез съзерцаването на предмета със собствените очи. Ако например някой ти е казал, че в Индия има някакъв звяр, който не прилича на нито един от другите зверове, след като не си го видял с очите си, ти не можеш да знаеш за него, и ако преди това не си чел описанието на този звяр, не би могъл и да разкажеш за него на друг. Ето, сега ще те попитам: как вашите елински философи могат правилно да разсъждават за Бога и да утвърждават нещо истинно за Него, ако никога не са Го видели, не са чули за Него, и следователно нямат никакво познание за Него?

Иустин отговорил:

- Отче! Божествената сила се вижда не с телесните очи, както се виждат земните живи същества, но постигането на Бога е възможно само с ума, както казва Платон, чието учение следвам.

Старецът попитал:

- Няма ли в нашия ум някаква сила с такива свойства и толкова могъща, посредством която бихме могли да постигаме невидимото по-бързо, отколкото познаваме чувствените неща с телесните си очи?

Иустин отговорил:

- Наистина има такава сила; Платон я нарича око на ума, което, според неговото учение, е дадено на човека с цел, когато бъде очистено и просветено от учението за духовната мъдрост, да може да съзерцава самата божествена истина, причина за всички неща, постигани с ума. Тази истина няма определен образ или някакво подобие, или възраст, или нещо друго, достъпно за телесните очи, но е Същество, по-висше от всички същества, непостижимо, неизповедимо, единство на благост и красота: от Самото това Същество в благородните души изначално е насадено желание да Го познават, защото То обича, когато такива души Го познават и съзерцават.

На стареца било приятно да слуша такива думи, но още не бил напълно доволен от тези разсъждения на Иустин за Бога според учението на Платон, като несъвършено поради отсъствието на християнско изповядване и не одобрявайки Платон, казал:

- Ако Платон учи така, както ти изповядваш, то защо самият той не е познал и не е постигнал Божията истина? Утвърждавайки, че Бог е невидим и непостижим, той се покланял на видимото творение, небето, звездите, камъните, издялани по човешко подобие, като на Самия Бог, и обръщайки в лъжа Божията истина, се придържал към идолослужението, учейки на това и другите. Аз не мисля, че Платон и другите елински философи са притежавали правилна мисъл, можеща да постигне истинното Богопознание: "А се

заблудиха в своите помисли, и неразумното им сърце се помрачи; наричайки себе си мъдри, те обезумяха”. Ще ти кажа следното: човешкият ум, ненаставен от Светия Дух и непросветен от вярата, изобщо не е в състояние да познава и разбира Бога.

Това и много друго, подобно на него, говорил старецът за праведното богопознание, истинното богопочитане и за другите неща, изобличавайки заблужденията на елинските философи. Удивлявайки се на думите на стареца, Иустин попитал:

- Къде и какъв учител мога да намеря за наставление в истината, ако у Платон и другите философи няма истина?

Тогава старецът започнал да му разказва за светите пророци:

- В древността, много преди всички философи, имало свети мъже, праведни и угодни на Бога: изпълнени със Светия Дух, те предсказвали това, което става сега, и тези мъже се наричат пророци. Те са познали истината преди всички и възвестявайки я на хората, не се смущавали и не се боели от никого; никой не можел да ги убеди нито с дума да отстъпят от истината и суетната слава била безсилна да ги победи. За всичко, което съзерцавали или чували от Бога в откровенията, които им се давали, те говорили просто, истинно и без страх. Техните писания съществуват и сега; който ги чете с вяра, получава голяма полза от тях и умът му се просвещава за познаване на истината. Не с красноречие, или с някакви софистически доводи или умозаклучения потвърждават думите си тези свети пророци, но в проста беседа изказват самата истина, защото те самите, без всякакви софистически доводи, са най-верни свидетели на истината, като вярващи в Единия истинен Бог, Създателя на всичко съществуващо, и предсказващи пришествието в света на Неговия Син, Господа

Христа. И несъмнено е, че пророците заслужават да им се вярва, тъй като едни от пророчествата им вече са се сбъднали, а други се изпълняват сега. Те потвърждават истината в някои от пророчествата си с чудеса, вършейки дивни дела със силата, дадена им свише от Божията благодат, което лъжливите, непоставени от Бога пророци, не можели да вършат, а само плашели хората с бесовски привидения и измами.

Така беседвал с Иустин непознатият блажен мъж и накрая му казал:

- Преди всичко прилежно се моли на истинния Бог да ти отвори вратите на светлината, защото само този може да съзерцава и разбира божественото, когато Сам Бог удостои с откровение; Той открива на всеки, който Го търси с молитва и се приближава към Него с любов.

Като казал така, старецът си отишъл от него и станал невидим; никога и никъде след това Иустин не могъл да намери и да види този мъж. За своите сърдечни чувства след заминаването на стареца, Иустин, в беседата си със славния иудеин Трифон, разказал следното:

- В мене се разгоря някакъв огън, възпламенявайки духа ми със стремеж към Бога; в мене израсна любовта към светите пророци и към тези мъже, които са Христови приятели. Размисляйки над думите на стареца, аз познах, че възвестената от него философия е единствено истинната, започнах да чета пророческите и апостолските книги и от тях станах истински философ, тоест, истински християнин.

Като казал това на Трифон, блаженият Иустин му разказал и спомена, с който започнало обръщането му към Бога, когато от непознатия мъж, изпратен сякаш от небето, той бил наставен на правия път.

След беседата с боговдъхновения старец Иустин веднага се обърнал към християнските книги и със сърдечно усърдие започнал да чете божествените писания. Съпоставял древните пророчества на сибилите с предсказанията на светите пророци за въплъщението на Христа от Пречиста Дева, за Неговите доброволни страдания, за бъдещия съд и края на видимия свят; виждайки пълното съответствие между едните и другите, се удивлявал и постепенно, под вътрешното наставление на Светия Дух, достигал до все по-съвършено познание на Бога и Сина Божий. От ден на ден в душата му се усилвал стремежът към благочестие и приближавайки се към християнската вяра, той осъждал в себе си елинското безумие. По това време немалко препятствие пред добрите намерения на душата, стремяща се към християнско благочестие, били честите и яростни гонения срещу християните, а също и многото безчестни, срамни и непоносими за слуха клевети в пороци, лъжливо отправяни срещу християните от езичниците - че християните в своите нощни (молитвени) събрания, след като загасят светилниците, заедно с това угасяват и светлината на чистотата, взаимно осквернявайки се с нечистота, и, подобно на зверове, ядат човешко месо. С такива гнусни клевети езичниците и иудеите обезславяли невинните християни пред всички народи. Хората вярвали на лъжите на нечестивите и безумните като на самата истина; и всички неверни ненавиждали християните, хора праведни и свети, гнусели се от тях, презирали ги и се отвращавали от тях, като от големи беззаконници, виновни в тежки грехове, и предавали християните на смърт след множество различни мъки. Тези обстоятелства отначало пречели на Иустин в намерението му да се присъедини към християните; но все пак той не се отнасял с особено доверие към обвиненията срещу тях, знаейки добре, че на неразумния народен съд невинните често се осъждат като виновни, чистите се обезславят като развратници и праведните се смятат за грешници. Но

виждайки, че християните без страх дават отговор в съдилищата, мъжествено понасят мъки, презират като смет всички видими блага на този свят, доброволно се предават на мъчения за своя Господ и се стремят към смъртта като към пир, Иустин разсъждавал в себе си така:

- Не е вярно това, което говорят за християните, като че те наистина вършат такива беззакония: грешникът, затънал в необуздани чувствени наслаждения и употребяващ човешко месо от сластолюбие, не понася мъки, не се предава доброволно на рани, но ги избягва; бидейки привлечен на някакъв съд, всякак се старее да се избави и не жали средства, за да се избави от наказанието, та след това да живее безболезнено и ползвайки се от телесно здраве, още повече да се предава на своите похоти. Християните не са такива: доброволно избирайки страданията за Христа, в Когото вярват, и предпочитайки смъртта пред живота, нима те могат толкова да обичат греха?

Разсъждавайки така, той внимателно разпитвал за живота на християните и напълно се убедил, че те пребивават в страх Господен чисто и непорочно, усърдно пазят целомъдрието си, постоянно умъртвяват себе си с пост и въздържание, често се молят и винаги се упражняват във всякакви добри дела. Като се убедил във всичко това, Иустин твърде много ги обикнал, от цялото си сърце се привързал към тях и приел свето кръщение. И станал велик защитник на Христовата вяра, борец със слово и писание против елините и иудеите, непобедим Христов воин, крепък и мъжествен подвижник.

Стремейки се към спасението на човешките души, той обхождал различни страни: учел и проповядвал в Христовото име, обръщайки неверните от заблужденията им към Бога. Той дошъл и в Рим, като философ, във философска одежда, заедно

с учениците си. Тъй като мнозина се събирали при него за учение, той създал училища и под формата на външна мъдрост учел на истинската християнска философия. Срещайки там Маркион, основател на ерес, той решително му се противопоставил, опровергал го и написал книга против неговата ерес, а също и против другите еретически учения. Там, в Рим, бил и един езически философ циник- Крискент, отявлен враг на християните; с този нечестив философ истинският християнски философ свети Иустин се борел непрестанно със словото си и пишел книги против него. Този циник, сам живеейки нечисто и твърде беззаконно, ненавиждал християните заради целомъдрения им живот по Бога и завиждал на добрата слава на Иустин, ползващ се заради своята боговдъхновена премъдрост и чистия си, непорочен живот с почетна известност сред всички римляни. В злобата си циникът клеветял християните, обвинявайки ги в много срамни деяния, за да обезслави Иустин заедно с неговите единовеци в очите на народа и да предизвика отвращение към него. Чувайки и виждайки това, свети Иустин казвал:

- Аз съм готов да пострадам за Христовата вяра и да претърпя смърт от неверните; и мисля, че тя ще ме постигне чрез този Крискент циника, безумния, обичащ гордостта повече от мъдростта, който е недостоеен да се нарече философ, защото се осмелява да твърди това, което не знае със сигурност, че християните са безбожници (нямат Бог) и вършат много нечисти и беззаконни дела; така той ни хули от ненавист и злоба и с това става още по-лош от простите хора, защото те не се осмеляват да говорят за неща, които не знаят.

Тогава в Рим царувал Антонин, приемник на Адриан. Самият Антонин не бил озлобен против християните; но по силата на указите, издавани от предишните царе, нечестиви идолопоклонници гонели и убивали християните поради силна

ненавист към тях, а също и от користолюбие, за да грабят именията им, и не толкова заради изповядването на Христовото име, колкото по лъжливи клеветнически обвинения в много беззакония, предавали верните на съд, разпитвали ги за отправените срещу тях клевети и ги предавали на различни видове смърт. По това време в Рим имало такъв случай: една жена езичница, която живеела нечисто, като чула от християните за истинния Бог и учението за целомъдрения живот, за наградата на праведните и за мъките на грешните, се умилила в душата си и повярвала в Христа. Тя всякак увещавала своя мъж, усърден идолопоклонник, потънал в плътска нечистота, като желала да го поучи във въздържания живот и да го обърне към истинната вяра. Но когато видяла, че не е в състояние да го изправи, потърсила средства да разтрогне съпружеския съюз с него, за да не живеят заедно и повече да не се осквернява с нечистота. Мъжът, като узнал кой е поучил жена му в християнската вяра, отишъл при градоначалника да се оплаче от християнина, чието име било Птоломей. Христовият раб бил хванат, дълго държан в смрадна тъмница, предаден на съд и осъден на смърт от градоначалника. По време на този неправоен съд там стоял един мъж на име Лукий и виждайки, че блаженият Птоломей е осъден невинно, казал на несправедливия съдия:

- За каква вина, градоначалнико, предаваш на смърт този мъж, който не е виновен за смърт? Той не е прелюбодеец, не е насилник, не е убиец, не е крадец, не е грабител, не е изобличен в каквото и да е друго беззаконие. Единствената му вина е тази, че е изповядал себе си за християнин.

Поглеждайки заплашително към говорещия, градоначалникът злобно попитал:

- А ти не си ли християнин?

Лукий отговорил:

- Да, християнин съм.

Тогава градоначалникът заповядал и него да предадат на смърт. Към тези двама християни се присъединил и трети, техен приятел, който на всеослушание изповядал, че е християнин; и те тримата положили душите си за Христа.

Блаженият Иустин, като узнал за това несправедливо убийство, се изпълнил със скръб и написал свитък, или апология, доказваща невинността на християните, връчил я на царя, на синовете му и на целия сенат, безстрашно готов на мъки и смърт за Христа. Царят с внимание прочел този свитък, удивил се на премъдростта на християнския философ и не само не се прогневил срещу него и не го предал на смърт, но даже похвалил разума му. В този свитък Иустин изобличавал лъжливостта на езическите богове, ясно изобразил всемогъществото на Христа, доказал, че обвиненията, отправяни срещу християните, са лъжливи и че техният живот е целомъдрен и праведен. Царят се умилил и заповядал да не измъчват християните за изповядването на Христовото име и да не заграбват именията им, освен в случай на престъпления, наистина достойни за осъждане и смърт. Иустин записал тази царска заповед; отпуснат от царя, той с негово разрешение отишъл в Азия, където християните тогава били подложени на особено силно гонение. Облечен във философска одежда, която не оставил до смъртта си, Иустин дошъл в Ефес, обявил и изяснил на всички заповедта на царя и я изпратил в околните страни и градове. В Христовата Църква се възцарила тишина, гонението временно се прекратило, и за верните настъпила голяма радост. Пребивайки в Ефес, свети Иустин имал спор с премъдрия иудейски равин Трифон и спечелил победа, основавайки се на ветхозаветното Писание; за този спор, както и за горепосочената апология, в книгата на Иустин

е поместено пространно слово. Като прекарал немалко време в Ефес, той отново се върнал в Италия и по примера на апостолите навсякъде проповядвал Христа, в спор обръщал към светата вяра иудеите и елините и утвърждавал в нея верните. Когато пристигнал в Рим, срещу него въстанал с още по-голяма омраза и злоба горепосоченият елински философ Крискент циникът; свети Иустин имал чести спорове с него, винаги го побеждавал и го посрамвал пред всички. Не можейки да се противопостави на Иустин и не знаейки какво друго да прави, злобният Крискент отправил срещу него много лъжливи обвинения пред римския съд. Хванали светеца и, като виновен, го измъчвали във вериги и го разпитвали на съда; но в него не се намерила никаква вина. Завистникът, боейки се да не пуснат Иустин на свобода, тайно приготвил смъртоносна отрова, с която по лукав начин отнел живота на непобедимия Христов воин.

Така загинал истинският християнски философ свети Иустин, оставяйки след себе си много писания, необходими и полезни за Христовата Църква и изпълнени с премъдростта на Светия Дух. Заставайки пред Подвигоположника Христа Господа, той получил от Него страдалчески венец и бил причислен към лика на светите мъченици, славещи Светата Троица, Отца и Сина и Светия Дух, во веки. Амин.

Тропарь мученика Иустина Философа и иже с ним

глас 4

Мученицы Твои, Господи,/ во страданиих своих венцы
прияша нетленные от Тебе, Бога нашего:/ имуще бо крепость
Твою,/ мучителей низложиша,/ сокрушиша и демонов
немощныя дерзости. / Тех молитвами// спаси души наша.

Кондак, глас 2:

Премудростию божественных твоих словес Иустине, церковь Божия вся украсившись, жития твоего светлостью мир освещает: излишня же ради крове венец прием, и со ангелы предстоя Христу, моли непрестанно о всех нас.

(Божията Църква цяла се украси с премъдростта на твоите божествени слова, Иустине, светлостта на твоя живот освещава света: заради пролятата твоя кръв си приел венец и предстоейки с ангелите пред Христа моли непрестанно за всички нас.)

Страдание на светия мъченик Иустин и дружината му

Когато по всички страни и градове (на гръко-римската империя) издали нечестива заповед против благочестивите и предани на добрия закон християни, всеки християнин да бъде принуждаван да принася жертва на идолите, по това време били хванати светите мъченици Иустин, Харитон и Харита, Евелпист, Иеракс, Пеон и Валериан, били доведени в Рим и изправени на съд пред градоначалника Рустик. Той казал на Иустин:

- Подчини се на боговете и на царската заповед, за да не паднеш под осъждане.

Свети Иустин отговорил:

- Никой и никога не може да бъде осъден, ако се подчинява на заповедите на нашия Спасител Исуса Христа.

- Кое учение поддържаш? - попитал градоначалникът.

Иустин обяснил:

- Прилежно изучих вашите науки и постигнах съвършенство във всяко знание, но след това се присъединих към истинното християнско учение, макар и то да не се одобряваше от тези, които се заблуждават в неправи мъдрувания.

На това Рустик възразил:

- Как ти, окаяни, обичаш учения, противни на нашето мъдруване?

- Да, обичам - отговорил свети Иустин, - защото следвам справедливото учение на християните.

- Що за учение е това?

- Правото учение, което ние, християните, строго спазваме, е такова: да познаваш Единия Бог, Твореца и Създателя на всичко видимо и невидимо, и да изповядваш Господа Иисуса Христа, Сина Божий, някога предвъзвестен от пророците, Който ще дойде да съди човешкия род. Той е Проповедникът на спасението и Учител на желаещите да се утвърдят в добродетелта. За Неговото безкрайно Божество аз, човек немощен и най-малък от всички, не мога да говоря с достатъчна сила, но изповядвам това, което е предсказано от пророците: те преди много векове са предвъзвестили слизането на земята на Този, Когото нарекох Син Божий.

Градоначалникът попитал:

- Къде се срещат християните?

Иустин отговорил:

- Всеки отива там, където иска и може. Нима ти мислиш, че всички ние се срещаме на едно място? Това е невъзможно: защото християнският Бог не пребивава на определено място, но бидейки невидим, изпълва небето и земята; верните Му се покланят на всяко място и Неговата слава се провъзгласява

навсякъде.

Градоначалникът казал:

- Все пак отговори ни, къде се срещате и къде събираш учениците си.

Иустин отговорил:

- Досега се намирах близо до дома на някой си Мартин, до обществената баня, наречена Тимиотини, идвам в Рим за втори път, и друго място, освен споменатото, не зная; всеки желаещ да дойде при мене, присъединявах към истинното учение.

- И така, ти си християнин? - попитал Рустик.

- Да, християнин съм - отговорил Иустин.

Тогава градоначалникът се обърна към Харитон:

- И ти ли си християнин?

Свети Харитон отговорил:

- С Божия помощ, и аз съм християнин.

След това Рустик попитал блажената жена Харита дали и тя следва Христовата вяра. Харита също се обявила за християнка, по Божия благодат. След това Рустик попитал Евелпист:

- А ти кой си?

- Аз съм царски роб - отговорил той, - но като на християнин, Сам Христос ми е дарил свобода; по Неговото милосърдие и благост станах участник в същата надежда, както и тези, които виждаш.

След това градоначалникът попитал Иеракс дали и той не е християнин. Иеракс му отговорил:

- Наистина, и аз съм християнин, защото почитам Този Бог и Му се покланям.

- Иустин ли ви направи християни? - попитал градоначалникът.

Иеракс отговорил:

- Аз съм бил и ще бъда християнин.

Свети Пеон, който бил тук, казал:

- И аз съм християнин.

- Кой те научи на християнството?

- От родителите си съм приел това добро изповедание - отговорил Пеон.

След това Евелпист казал:

- И аз от родителите си съм получил наставление в християнството и слушайки думите на Иустин, още повече се укрепих в християнската вяра.

- Къде са родителите ти? - попитал градоначалникът.

- В Кападокия.

След това градоначалникът попитал Иеракс:

- В коя страна живеят родителите ти?

- Истинският наш Баща е Христос, майка - вярата в Него; земните ми родители са починали, аз съм дошъл тук от Икония Фригийска.

Градоначалникът се обърна към Валериан, подтиквайки и него да отговори:

- И ти ли си християнин и не проявяваш усърдие към

боговете?

Валериан отговорил:

- И аз съм християнин, почитам Единия истинен Бог и на Него се покланям, а вашите богове презирам.

Градоначалникът отново се обърна към Иустин:

- Слушай ти, който се наричаш красноречив и се смяташ за последовател на истинното учение: ако, започвайки от главата, се покриеш с рани по цялото тяло, мислиш ли, че чрез това ще отидеш на небето?

Иустин отговорил:

- Ако претърпя споменатото от тебе мъчение, надявам се да получа такава награда от моя Господ, каквато е приготвена за запазилите Христовото учение; защото зная, че всички, които са живели благочестиво, и по един или друг начин са пострадали за Бога, до свършека на целия свят ги очаква съкровената Божия благодат.

На това градоначалникът Рустик казал:

- И така, ти предполагаш, че ще отидеш на небето и ще получиш някаква награда от твоя Бог?

- Не предполагам - възразил Иустин, - но със сигурност зная и се надявам на това без съмнение.

Рустик казал:

- Но да пристъпим към предстоящото ни дело: съберете се, и всички заедно принесете жертва на боговете.

На това Иустин възразил:

- Никой здравомислещ няма да поиска да се лиши от

благочестието и да падне в заблуждение и беззаконие.

Рустик възразил:

- Ако не се подчините на нашите заповеди, то ще понесете мъки без всякаква милост.

Иустин отговорил:

- Наистина желаем да претърпим мъки за нашия Господ Иисус Христос и да се спасим, защото тези мъки ще ни изходатайстват спасение и дръзновение на Неговия страшен съд, пред който, по Божия заповед, ще застане целият свят.

Така казвали и другите мъченици, добавяйки:

- По-скоро изпълни намерението си; ние сме християни и няма да принесем жертва на идолите.

Като изслушал това, градоначалникът обявил присъдата:

- Нежелаещите да принесат жертва на боговете и да се покорят на царската заповед да бъдат бити с тояги и обезглавени, както повеляват римските закони.

Така светите мъченици, славещи Бога, били изведени на мястото за наказания, получили рани и посечени със секира, завършили страданията си в спасително изповядване. След това някои от верните тайно взели честните им тела и ги погребали на достойно място, по благодатта на нашия Господ Иисус Христос, на Когото слава во веки. Амин.

На този ден се чества и паметта на преподобния наш отец Агапит Печерски, лечител - безсребреник.

На този ден се чества и паметта на преподобния наш отец Дионисий Нови, игумен Глушицки, чудотворец,

починал в 1437 г.

Житие преподобного отца нашего Агапита Печерского, безмездного врача (XI)

Когда преподобный отец наш Антоний Печерский был прославлен даром исцеления, пришел к нему в пещеру из Киева блаженный Агапит, желая получить душевное исцеление через пострижение в иноческий чин; удостоившись желаемого, он всем сердцем последовал ангелоподобному житию преподобного Антония, руководясь и его наставлениями. Агапит был очевидцем того, как этот великий муж сам служил

болящим и исцелял их своею молитвою, причем скрывая дарование, данное молитве его, вручал недужным под видом лекарства травы от пищи своей. Видя это, блаженный Агапит начал соревновать святому старцу в подвигах и трудился так много лет; когда расхварывался кто-либо из братии, блаженный оставлял келлию свою, в которой не было ничего, что можно было бы похитить, приходил к болящему брату и служил ему: поднимал его, укладывал, выносил на своих руках, и непрестанно молил Бога об исцелении недужного; если же болезнь иногда и затягивалась, то чрез это Господь желал умножить веру и усилить молитву раба Своего Агапита. Подражая подвигам преподобного Антония, блаженный Агапит сподобился быть участником и равной с ним благодати:

молитвою своею он исцелял всех болящих, также подавая им травы, которые варил в пищу себе, за что, собственно, и был прозван врачом. О нем распространилась молва в Киеве, и много болящих приходило к нему, отходя здоровыми.

В то время жил во Киеве некий врач, происхождением и верою армянин, настолько искусный в своем деле, что раньше не было равного ему. Достаточно было ему взглянуть на болящего смертным недугом, как он тотчас узнавал и объявлял день и час его кончины, и всегда безошибочно; такого больного он уже ни за что не хотел лечить. Один из болящих такого рода, первый боярин у великого князя Всеволода³⁵⁵⁹, которого армянин поверг в отчаяние, предсказав смерть чрез восемь дней, был принесен в Печерский монастырь. Но блаженный Агапит, сотворив молитву о нем, дал ему в пищу трав, которые вкушал сам и исцелил его; и немедленно прошла о нем слава по всей земле русской. Армянин, уязвленный стрелою зависти, начал укорять блаженного и послал в Печерский монастырь одного осужденного на смерть, который должен был принять пред Агапитом яд и умереть. Блаженный, видя этого человека умирающим, дал ему с молитвою о нем той травы, которую вкушал сам, и этим избавил от смерти обреченного на смерть. С тех пор армянин особенно вооружился на блаженного и подговорил своих единоверцев подать самому Агапиту питье с примесью смертного яда; блаженный же принял и остался невредимым. «Знает Господь, как избавлять благочестивых от искушения» (2Пет.2:9) по слову Своему: «если что смертоносное выпьют, не повредит им» (Мрк.16:18).

Потом разболелся в Чернигове князь Владимир Всеволодович Мономах³⁵⁶⁰. Армянин хотя и старательно врачевал его, но безуспешно, так что недуг всё более и более увеличивался. Уже будучи при кончине, князь просил тогдашнего игумена Печерского Иоанна прислать к нему в

Чернигов для врачевания блаженного Агапита. Игумен призвал его и известил о просьбе князя, но блаженный Агапит, которого никто еще не видел выходящим из ворот для врачевания вне монастыря, со смирением сказал:

- Если я пойду для этого дела к князю, то и ко всем должен идти. Прошу тебя, отче, не побуждай меня выходить за монастырские ворота ради славы человеческой, избегать которой обещался я пред Богом до последнего издыхания. Если позволишь, лучше я удалюсь в иную страну и потом опять возвращусь сюда, когда минет эта нужда.

Посланный князя, убедившись, что не будет в состоянии призвать к своему господину самого блаженного Агапита, начал просить, чтобы он дал хотя трав для исцеления. По убеждениям игумена, блаженный дал посланному трав от пищи своей; их принесли к князю, последний вкусил и немедленно выздоровел, по молитвам блаженного.

Тогда князь Владимир Мономах пришел сам в Печерский монастырь, желая видеть того, чрез кого Бог возвратил ему здравие; он никогда не встречался ранее с блаженным и теперь желал почтить его, щедро одарив. Но Агапит, не желая земной славы, скрылся; тогда князь отдал игумену принесенное для угодника Божия золото. Но спустя немного времени, тот же Владимир снова послал одного из своих бояр со многими дарами к блаженному Агапиту. Посланный нашел святого Агапита в келлии и положил пред ним подарки князя. Блаженный сказал ему:

- Чадо, никогда, ни от кого и ничего не брал я (за исцеление), потому что исцелял силою не своею, но Христовою; не требую этого и ныне.

Боярин отвечал:

- Отче. Пославший меня знает, что ты ничего не требуешь; но умоляю тебя прими это, чтобы утешить сына твоего, которому чрез тебя Бог даровал здравие; дар же отдай, если тебе угодно, нищим.

Старец отвечал ему:

- Если ты так говоришь, то приму с радостью. Скажи пославшему тебя, что и прочее, что у него есть, - чужое, и ничего не возьмет он с собою, когда будет разставаться с жизнью; поэтому пусть и остальное раздаст он нищим. Ибо Сам Господь, Который находится среди обездоленных, избавил его от смерти, я же сам по себе никакого успеха не имел бы; и прошу, чтобы он не ослушался этих наставлений моих, дабы не пострадать более сильно.

С такими словами блаженный Агапит взял принесенное золото и вышел с ним из келлии, как бы для того, чтобы спрятать его; вынес и бросил, сам же бежал и скрылся. Спустя немного времени боярин вышел, увидел брошенные пред воротами дары, поднял и отдал игумену Иоанну. Возвратившись к князю, он рассказал ему всё что видел у блаженного и что слышал от него; и все уразумели, что это - истинный раб Божий, ищущий награды от одного Бога, а не от людей. Князь же, не осмеливаясь ослушаться святого, начал раздавать нищим щедрую милостыню.

После многих богоугодных трудов и подвигов, впал в болезнь и сам безмездный врач, блаженный старец Агапит. Узнав об этом, вышеупомянутой врач армянин пришел посетить его и начал спорить с ним о врачебном искусстве, спрашивая, каким средством лечится недуг Агапита.

Блаженный отвечал:

- Тем, каким подает здравие Сам Господь, врач души и тела.

Армянин счёл его совершенно не знающим врачевания и сказал сопровождавшим его:

- Он ничего не знает в нашем искусстве.

Потом, взял его за руку и сказал:

- Говорю истину: на третий день он умрёт; если изменится слово мое, то я изменю жизнь мою, и сам стану таким же монахом.

Блаженный с горячностью сказал:

- Так вот способ твоего врачевания: больше говорить о смерти, чем о помощи! Если ты искусен, дай мне жизнь; если не можешь этого, зачем унижаешь меня и осуждаешь на смерть в третий день? Меня же известил Господь, что через три месяца отойду я к Нему.

Снова сказал ему армянин:

- Вот ты уже весь изменился; такие никогда не выживают дольше трех дней.

Святой Агапит действительно был в крайнем изнеможении, так что без посторонней помощи не мог даже двинуться.

Между тем к блаженному Агапиту, самому сильно болящему, принесли для исцеления некоего больного из Киева.

Блаженный с Божиею помощью немедленно встал, как бы и вовсе не болел, взял обычную свою траву, которую вкушал, и показал армянину, говоря:

- Вот трава, которою я врачую: смотри и разумей.

Тот, посмотрев, сказал святому:

- Это не из наших трав, но, думаю, из Александрии.

Блаженный, осуждая невежество его, дал болящему вкусить

травы, помолился и немедленно сотворил его здоровым. Потом он сказал армянину:

- Сын мой, прошу тебя, вкуси этой травы со мною, если хочешь, ибо ничем иным не могу угостить тебя.

- Отче, отвечал ему армянин - мы в этом месяце постимся четыре дня, и теперь я держу пост.

Услышав это, блаженный спросил его:

- Кто ты, и какой веры?

Тот отвечал:

- Разве ты не слышал обо мне, что я армянин?

Тогда блаженный сказал ему:

- Как же ты осмелился войти сюда и осквернить мою келлию, да еще держишь меня за грешную мою руку? Выдь от меня, иноверный³⁵⁶¹ и нечестивый.

И тот, посрамленный, удалился.

После того блаженный Агапит прожил, как предрек ранее, три месяца и, немного поболев, отошел ко Господу. Будучи на земле врачом безмездным, он принял великую награду уже на небе, где нет болезни. Братия приготовили к погребению честное тело его и с обычным пением положили в пещере преподобного Антония³⁵⁶². По кончине святого, пришел армянин в Печерский монастырь и сказал игумену:

- Отныне я оставляю армянскую ересь и истинно верую в Господа Иисуса Христа, для Которого желаю трудиться в святом иноческом чине. Блаженный Агапит явился мне и сказал:

- Ты обещался принять иноческий образ; если солжешь, то

погубишь и жизнь, и душу. Я верую, что явившийся мне свят, и если бы хотел он дольше жить здесь, то это даровал бы ему Бог. Я полагал, что он не переживет трех дней, а Бог прибавил ему три месяца, а если бы он желал, то жил бы и три года. Но я думаю, что сам он, как святой, захотел оставить нас, стремясь в Царство святых и если преставил его Бог из временной жизни в сей обители, за то даровал ему жизнь вечную в обителях небесных. Поэтому желаю скорее исполнить повеление этого святого мужа.

Игумен, выслушав армянина, постриг его в иноческий образ и долго наставлял врача телес, чтобы он, последуя блаженному Агапиту, был искусен во врачевании своей души. Армянин подвизался богоугодно и, проведя остальную жизнь в том же Печерском монастыре, здесь же принял блаженную кончину, предав душу свою в руки врача душ и телес, Господа нашего Иисуса Христа, славимого с безначальным Отцом и с Пресвятым, благим и животворящим Духом, ныне и присно, и во веки веков. Аминь.

Тропарь преподобному Агапиту Печерскому, врачу безмездному

глас 5

Богонóснаго Антóния ревнóя смиренномúдрию,/ áки нéкиим
врачествóм зéлием снédным/ исцеля́л еси́ боля́щия,
преподóбне Агапíte,/ тем и врачá неvéрна увéрив,/ наста́вил
еси́ на путь спасéния. / Уврачу́й и на́ша болéзни// и моли́ся
Гóсподеви о воспевáющих тя.

Перевод: Подражая смиренномудрию Богоносного Антония,

как неким лекарством съедобной травой исцелял болеющих, преподобный Агапит, этим и неверующего врача, заставив уверовать, направил ты на путь спасения. Исцели и наши болезни и молись Господу о прославляющих тебя.

Кондак преподобному Агапиту Печерскому, врачу безмездному

глас 6

Врач сый изряден, чюдне,/ являя несумнѣнную твою веру,/ обличая же армениново неверие/ и приводя его к благочестию,/ себе, близ смерти бывшу,/ испросил еси от Бога продолжение животá/ и, сим чудом того уверив,/ привел еси Христо́ви,/ Ему́же в веселии предстоя, // моли́ся о нас, преподо́бне.

Перевод: Ты был особенным врачом, удивительный, являя искреннюю твою веру, обличая же неверие армянина и приводя его к благочестию, будучи на грани смерти, ты испросил себе от Бога продолжение жизни и, этим чудом заставив его (армянина) уверовать, привел его ко Христу. Ему же в радости предстоя, молись о нас, преподобный.

Молитва преподобному Агапиту Печерскому, врачу безмездному

О, всеблаженне Агапите, земный Ангеле и Небесный челове́че! Припадаем к тебе с верою и любовью и молим ти ся прилежно: яви нам смиренным и грешным святое свое заступление; се бо грех ради наших не има́мы свободны чад Божиих просити о потребах наших Господа и Влады́ку нашего,

но тебе, моли́твенника благоприя́тнаго, к Немѹ предлага́ем и про́сим тя со усѣрдием мно́гим: испроси́ нам от бла́гости Егѡ благопотре́бная дары́ душам и телесѣм на́шим, ве́ру пра́ву, любѡвь ко всем нелицеме́рну, в злострада́ниих терпе́ние, тяжкими боле́знями одержи́мым — от недѹгов исцелѣние, под бре́менем скорбе́й и напа́стей неудобоноси́мых падаю́щих и жити́я своегѡ отча́явшихся тво́ими моли́твами получи́ти ско́рое облегче́ние и избавле́ние. Не забѹди, блаже́нне ѡтче, и оби́тель сию́ святу́ю, при́сно тя чтѹщую, но соблюди́ ю и всех живу́щих и подви́зающихся в ней и на поклонѣние в ню приходя́щих невре́димыми от искуше́ний диавольских и всякаго зла. Егда́ же прispѣет на́ше от вре́меннаго сегѡ жити́я отше́ствие, и к ве́чности преселе́ние, не лиш́и нас по́мощи твоея́ Небе́сныя, но моли́твами тво́ими всех нас приведи́ в приста́нище спасѣния и насле́дники яви́ нас бы́ти всесвѣтлаго Ца́рствия Христо́ва, да поѣм и сла́вим неизрече́нныя щедро́ты Человеколю́бца Бо́га Отца́ и Сы́на и Свята́го Ду́ха и твоѣ вкѹпе с преподо́бными Анто́нием и Феодо́сием оте́ческое заступле́ние во ве́ки веко́в. Ами́нь.

* * *

3559 Всеволод Ярославич княжил первый раз шесть месяцев (1075–1076 гг.) и второй раз с 1078 по 1093 год.

3560 Владимир Всеволодович княжил затем в Киеве с 1114 по 1125 год.

3561 Армяне разделяют монофизитскую ересь, осужденную четвертым Вселенским еобором в Халкидоне (451 г.) и отвергают все последовавшие за ним Вселенские соборы. Сущность монофизитской ереси соотоит в учении, что Господь Иисус Христос, рожденный из двух природ или естеств, пребывает не в двух – ибо человеческая природа в Лице Бога – Слова так тесно соединилась с Его Божественною природою, что только мысленно может от нее отличаться. В древней Руси

вообще существовал взгляд на армян, как злых еретиков: так, митрополит Киприан (1376–1406) в своих канонических ответах писал игумену Афанасию: «армянская же ересь гнуснейшая паче всех ересей; сего ради не достоин православному крестьянину (т. е. христианину) ни едино же общение имети с ними»

3562 Прп. Агапит скончался не позднее 1095 года, мощи его почивают в пещере св. Антония.

**Память
преподобного отца
нашего Дионисия,
игумена Глушицкого,
нового
чудотворца (1437)**

Сей преподобный отец наш Дионисий подвизался сперва вблизи озера, называвшегося Великим Кубенским³⁵⁶³ и находившегося на расстоянии четырнадцати поприщ³⁵⁶⁴ на восток от города Вологды. Впоследствии он оставил это место и в сопровождении инока, по имени Пахомия, стал обходить многие места, расположенные в окрестностях названного озера, ища такого, где бы в уединении он мог отдаться служению Богу. Преподобный Дионисий и Пахомий пришли в

селение, называвшееся Лучицей³⁵⁶⁵, и здесь прежде всего построили себе келлию, а вскоре после сего соорудили и церковь во имя святого Николая, которую и освятили по благословию ростовского епископа Григория. После сего стали собираться к ним иноки, чтобы жить с ними и подвизаться для душевного спасения. Устроив на указанном месте монастырь, преподобный Дионисий учредил в нем общежитие и, приняв после сего сан священника³⁵⁶⁶, стал в чистоте приносить жертву Господу.

Вскоре после сего преподобный поставил настоятелем устроенного им монастыря ученика своего, вышеназванного Пахомия, и, преподав благословение мира братии, сам удалился из монастыря на расстояние пятнадцати поприщ, на реку Глушицу, и там остановился на ночлег. В тонком сне он услышал как бы голос, раздающийся в этом пустынном месте и зовущий его. Он тотчас же пробудился, почувствовал великую радость и, сотворив молитву, водрузил на сем месте крест, который принес с собою, а потом под одним деревом, – которое и до настоящего времени растёт внутри монастыря, имеет чёрные ягоды и называется черёмухой, – соорудил себе небольшую келлию. Один человек, страдавший зубною болью, съел с верою ягоду с этого дерева и тотчас же почувствовал себя здоровым. После сего преподобный Дионисий предался на сем месте строгому воздержанию, всеобщему бодрствованию, посту и молитве. И спустя немного времени один за другим стали приходить к нему на это место иноки, так что число учеников его стало умножаться. Видя это, преподобный построил на этом месте церковь во имя Пресвятой Богородицы, честного Ее Покрова³⁵⁶⁷, и устроил монастырь. Прошло несколько лет после сего, и число иноков увеличилось до того, что помещение в церкви оказалось для них малым, и они стали просить святого Дионисия, чтобы он построил для них другую церковь, большую этой. Исполняя

просьбу братии, преподобный построил новую церковь,³⁵⁶⁸ значительно большую первой, чудно украсил ее иконами³⁵⁶⁹, снабдил книгами и неленостно стал поучать братию, наставляя их в том, что должно было принести им душевную пользу.

Однажды, когда преподобный собрался идти в церковь к богослужению, на него напало множество бесов. Скрежеща зубами, они стали его бить, а затем, поднявши пол, положили его там и говорили ему:

- Уйди из этого места, иначе ты умрешь злою смертью!

Но преподобный молитвою победил их слабую силу, и они тотчас же исчезли. Между тем братия, не видя святого, пришли в его келлию и, нашедши его придавленным половыми досками, подняли пол, после чего он сказал им:

- Видите, братия, какую борьбу ведут с нами враги наши, но пусть это не устрашает нас.

После сего преподобный Дионисий тайно от братии ушел из монастыря и пришел в пустынное место, находившееся в четырех поприщах к югу от большой лавры³⁵⁷⁰ на берегу той же реки Глушицы и называвшееся Сосновцем. Здесь он соорудил церковь во имя Иоанна Крестителя³⁵⁷¹, построил келлии и переселил сюда из своего монастыря некоторых из братии. Он сказал им, что здесь будет погребено тело его и поведал им всё необходимое для своего содержания получать из большой лавры. На этом последнем месте своих подвигов еще за семь лет до своей кончины преподобный сам выкопал для себя могилу, чтобы она каждый день напоминала ему о том часе, когда в нее будет положено тело его. С этого времени он еще более усилил свои богоугодные подвиги в посте, молитве и бодрствовании и много раз всю ночь простаивал на морозе, утруждая этим плоть свою. Совершив

силою Христовою множество чудес и причастившись пред исходом души своей Пречистого Тела и Крови, преподобный Дионисий преставился в вечный покой»³⁵⁷².

Тропарь, глас 1:

Божественною любовью от юности распалаем Дионисие преподобне, вся яже в мире красная возненавидев, Христа единого возлюбил еси: и сего ради во внутреннюю пустыню вселился еси, со зверьми живый, весь Христови³⁵⁷³. Отонудуже и всевидящее око³⁵⁷⁴ твоя труды виде, даром чудес и по преставлении обогатил ты есть. Темже вопием ти: моли непрестанно о всех нас, честную память твою присно в песнях почитающих.

Тропарь преподобному Дионисию, игумену Глушицкому
глас 1

Божественною любовью от юности распалаемь, / Дионисие преподобне, / вся, яже в мире красная, возненавидев, / Христа единого возлюбил еси / и Сего ради во внутреннюю пустыню вселился еси, / со зверьми живый, весь Христови. / Отонудуже и Всевидящее Око, твоя труды виде, / даром чудес и по преставлении обогатил ты есть. / Темже вопием ти: / моли непрестанно о всех нас, / честную память твою присно // в песнях почитающих.

Перевод: Любовью к Богу с юности разжигаем, Дионисий преподобный, все земные блага возненавидев, Христа единого ты возлюбил и ради Него поселился во внутреннюю пустынь, и жил со зверями, весь Христов. Поэтому Всевидящее Око,

увидев твои труды, по преставлении обогатил тебя даром чудотворений. Потому взываем к тебе: «Моли непрестанно обо всех нас, почитаемую твою память всегда в молитвенных песнопениях прославляющих».

Кондак, глас 8:

Все твое умное желание к Богу вперив, тому невозвратно от души последовал еси, в пустыню вселився, и тамо ангельски пожив, многим путь был еси ко спасению: сего ради и Христос тебе прослави, и даром чудес обогати. Темже вси вопием ти: радуйся Дионисие преподобне, пустынный жителю.

* * *

3563 Преподобный Дионисий, в мире Димитрий, родился в 1362 году в окрестностях города Вологды. О его родителях и жизни его до принятия иночества не сохранилось сведений. Он был пострижен Дионисием, игуменом Спасокаменной обители, находившейся на Кубенском озере, и в этой обители подвизался 9 лет. Кубенское озеро названо «Великим» вероятно потому, что из всех озер Вологодского края оно – самое большое.

3564 Поприще – мера расстояния в 690 сажений.

3565 Селение Лучица, называемое иначе «Святая Лука», находилось на берегу Кубенского озера у устьев реки Кубени. Здесь до прихода преподобного Дионисия существовал пришедший в запустение монастырь, и Дионисий его возобновил.

3566 Преподобный Дионисий был рукоположен в иерейский сан ростовским архиепископом Григорием и, по мнению преосвященного Филарета («Жития святых», июнь, стр. 11) еще до окончания постройки храма на Лучице.

3567 Эта церковь построена была в 1403 году. Кубенский князь Димитрий, желая оказать помощь преподобному Дионисию, прислал для ее построения своих мастеров, плотников.

3568 Эта вторая церковь построена была чрез 9 лет после первой, в 1412 году.

3569 Преподобный Дионисий сам писал иконы, так как был искусным художником. До сих пор сохранились иконы, писанные его рукою. Так, в Прилуцком монастыре показывается икона преподобного Димитрия, написанная им; в Кирилло-Белозерском монастыре в иконостасе собора есть образ преподобного Кирилла – тоже его работы и др.

3570 Так назван здесь Покровский монастырь, из которого удалился преподобный.

3571 Этот храм был построен в 1420 году.

3572 Преподобный Дионисий скончался 74 лет от роду в воскресный день 1 июня 1437 года. Московский Собор, бывший в 1847 году при митрополите Макарии, причислил его к лику святых, а в 16 столетии была построена первая церковь во имя его Мощи его почивают под спудом в Сосновецком монастыре в храме во имя святых Дионисия и Амфилохия. В монастыре хранятся две иконы, – одна Покрова, а другая Знамения Божией Матери, – обе по преданию написаны преподобным Дионисием. Наружность преподобного была такая: роста он был низкого и телом весьма худ, голову имел немалую, брови – полукруглые, лицо – продолговатое, щеки – впалые, глаза – кроткие, бороду – до груди, густую, волосы – светлорусые и полуседые.

3573 Весь Христови, т.е. всего себя отдал Христу, все силы свои посвятил исполнению заповедей Христовых.

3574 Всевидящее око, т.е. всевидящий Бог.

ЧЕТИ-МИНУТИТЕ НА СВ. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

† ВИЖТЕ ОЩЕ

Отстъплението от вярата наречено "нов стил"

ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВОТА И ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО

ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗТА

**ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ
МАСОНСТВОТО**

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО